

Vedligeholdelse af træterrasse — det, der skal til, år efter år

En træterrasse holder og ser godt ud, når den plejes rigtigt og til tiden. Her er vejledningen fra folk, der har bygget 250+ terrasser: hvad du gør forår og efterår, hvordan du renser uden at skade overfladen, hvornår olie giver mening, og hvad du holder øje med under dækket. Så står terrassen flot nu og om tyve år.

HELE ÅRET PÅ FEM LINJER

- **Fej regelmæssigt.** Især mellemrummene mellem brædderne. Det er den vigtigste enkelt-ting
- **To grundige omgange om året:** når løvet er faldet færdigt, og igen tidligt forår
- **Rens** hvis den er blevet grøn eller grå-sort. Stiv børste og vand rækker langt
- **Aldrig højtryksrense**, og **aldrig** skrubbe på tværs af brædderne
- **Kig under dækket** en gang om året. Kan luften komme til, klarer resten sig selv

Kom i gang nu — plejen på én side

Det her er alt, du behøver at vide for at passe terrassen rigtigt. Print det, hæng det i skuret, og læs resten af siden, når du vil vide hvorfor.

Efterår — når løvet er faldet færdigt

- **Fej dækket, og få fugerne fri.** Kost på langs; sidder løvet fast i fugerne, så en smal fugekost eller en spartel. Det er fugerne, der lader dækket tørre
- **Er den grøn eller grå-sort?** Skrub med stiv børste og vand, langs brædderne, gerne lige efter regn. Rækker det ikke: en iltbaseret, klorfri rens, der får lov at virke — og skyl, til vandet er klart
- **Kig under dækket.** Blade og jord ud, så luften kan komme til hele vejen rundt
- **Ingen olie nu.** Det er for koldt til, at den hælder. Rensen er efterårets olie

Tidligt forår — inden det bliver lunt

- **Fej igen**, og lad dækket tørre helt ud
- **Vanddråbetesten:** dryp vand på et rent bræt. Perler det, gør du ingenting. Suger det ind, og vil du beholde farven, så oliér i maj-juni, når det er over 12-13 grader og tørt
- **Gå dækket efter:** løse brædder, skruehoveder der rager op, splinter, bløde steder. Bløde brædder er et opkald til os

HVILKEN RENS?

Vand og stiv børste først — det rækker langt. **Grøn eller sort begroning:** iltbaseret, klorfri rens. **Gammel olie og indgroet snavs:** trærens (den er basisk; på eg skal den altid følges af en neutralisering). **Aldrig klorin.** Uddybet under rengøring længere nede.

OLIE — JA ELLER NEJ?

Vil du beholde den varme farve: pigmenteret kvalitetsolie med fungicid, forår eller forsommer, ét tyndt lag, og tør alt overskydende af. **Vil du have grå:** lad være, og fej. For levetiden betyder olie mindre end fejning og luft under dækket — mest på de bløde træsorter kan den give selve brædderne et par ekstra år. Hele vejledningen: [oliering af træterrasse](#).

ALDRIG

Højtryksrenser · skrubbe på tværs af brædderne · stålbørste og ståluld · klorin · presenning eller tæppe på dækket i længere tid · salt om vinteren · grill og aske direkte på brædderne. Hvorfor står nederst på siden.

01 Sådan — og hvorfor

Herfra er det den lange version. Hvert punkt ovenfor har sin forklaring her, i samme rækkefølge som året: fejning, træsorterne, rengøring, olie, drift — og det, du aldrig skal gøre.

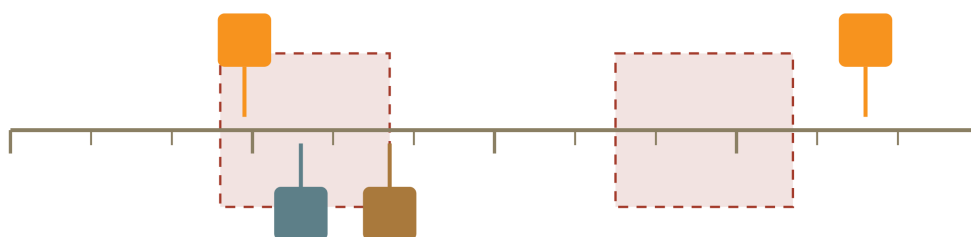
02 Hvorfor fejning betyder mest

Træ nedbrydes ikke af at blive vådt. Det nedbrydes af at **være** vådt — altså af hvor mange timer i træk det ikke kan tørre ud.

Mellemrummene mellem brædderne er den vej, luften kommer til. Så længe de er fri, kan dækket ånde og tørre efter regn. Pakkes de til med blade, pollen og sand, kan det ikke længere. Det er ikke bare en våd plet ét sted — hele terrassens udtørring er sat ud af drift.

Dertil kommer, at vådt løv holder mange gange sin egen vægt i vand, ligger klods op ad træet og bliver til muld, som alger og skimmel lever af. Det er både fugt og foder på én gang.

Og timingen er den værst tænkelige. Bladene falder i oktober og november, hvor det stadig er lunt nok til, at rådsvampe kan arbejde, og hvor træet er begyndt at blive vådt. Bliver løvet liggende vinteren over, ligger det der stadig, når det bliver lunt igen i april.

De to markerede felter er de perioder, hvor fugt og temperatur overlapper, så træ faktisk nedbrydes — forår og efterår. Opgaverne er lagt lige før hvert felt.

■ De to perioder, hvor træ reelt nedbrydes ■ Grundig fejning — sidst på efteråret og igen tidligt forår ■ Rens, hvis der er behov — tidligt forår ■ Oliering, hvis du olierer — efter rensen, når træet er tørt

03 Fire trægrupper — og hvad der er forskelligt

Det meste her gælder alle træterrasser. Men fire ting afviger.

GRUPPE	RENGØRING	SLIBNING	OLIEOPTAG
Nordisk nåletræ fyr, gran, douglas	Tåler også alkalisk rens	Korn 60-80. Slib ikke hårdt på trykimprægneret — det fjerner imprægneret ved	Højt
Eg	Mildest muligt. Alkalisk rens skal altid neutraliseres	Maks. korn 80	Middel
Thermowood	Mild. Overfladen er sprød	Let, korn 80. Dybe hak og ridser rejser sig ikke igen — slib dem, eller lev med dem	Godt — men stadig tyndt, og tør af
Tætte tropiske ipé, cumaru, jatoba, tatajuba	Mild. Mest et spørgsmål om affedtning	Finkornet, efter behov	Meget lavt

Uddybning: Pleje pr. træsort — det, der er anderledes ved eg, thermowood, hårdttræ og trykimprægneret

MODVÆKST FINDES I ALLE TRÆSORTER

Der, hvor træets fibre vender modsat høvleretningen, river høvlen dem op i stedet for at skære dem af. Resultatet er en ru overflade, og det kaldes **modvækst**. Det afhænger af vokseretningen i det enkelte bræt, ikke af træsorten — men nogle arter er mere udsatte, og **tatajuba** er et tydeligt eksempel.

Alle træsorter kan derfor slibes, også de tætte tropiske. Ønsker du et glattere dæk, slibes grovheden væk — på hårdttræ med finkornet sandpapir, på blødt nåltræ med et grovere korn.

SKRUEHOVEDERNE BESTEMMER VÆRKTØJET

På hårdttræ forbores og undersænkes der, men terrasseskruer har **linseformede hoveder, der rager op over fladen**.

Det betyder ikke, at der ikke kan slibes. Det betyder, at du **ikke skal bruge en stor gulvafsliber** — den kører direkte ind i skruehovederne og ødelægger både dem og slibepapiret. Med en excentersliber eller en slibeklods sliber du udenom.

04 Rengøring af træterrasse

Hvornår

Når den ser snavset ud, eller når den er blevet glat. Der er ingen fast frekvens — en skyggefuld nordvendt terrasse skal renses oftere end en sydvendt.

Det bedste tidspunkt er tidligt forår, når fejningen er overstået og træet skal kunne tørre ud, inden det bliver lunt. Vent til frostnætterne er ovre.

VÆLG DAGEN MED OMTANKE

Ikke i direkte sol. Rensemiddel fordamper, før det når at virke, og tørrer ind i skjolder. Tidlig morgen eller en overskyet dag er ideelt.

Gerne lige efter regn. Algerne er bløde og opfugtede og slipper langt lettere.

Ikke med regn i vente, hvis du skal oliere bagefter.

Hvilken rens skal du bruge?

Tre styrkeniveauer, og reglen er at gå **så mildt til værks som muligt**. Du kan altid tage en omgang mere; du kan ikke fortryde en for hård behandling.

TRE STYRKER RENS — START ALTID MILDT

1. pH-neutral trærens. Til almindeligt snavs og lettere belægninger. Start altid her.

2. Iltbaseret, klorfri rens. Natriumpercarbonat. Til mere genstridige belægninger og alger, hvor du stadig vil undgå hårde kemikalier.

3. Alkalisk afrenser. Kun når gammel, ophobet olie skal nedbrydes. På eg skal den altid følges af en neutralisering.

Klorin hører ikke til på nogen af niveauerne. Det bleges og udtørres træfibrene og er hårdt ved beplantningen.

TO SIGNALER PÅ, AT DU GÅR FOR HÅRDT TIL DEN

Overfladen bliver lodden under rensningen. Fibrene er ved at rejse sig, og du ruer træet op i stedet for at rens det.

Du bruger meget vand. Mere vand giver ikke bedre rens — det giver længere tørretid og mere fiberrejsning. Arbejd i felter, og skyl løbende.

Sådan gør du

- 1 Ryd og fej**
Møbler, krukker og grill væk. Fej grundigt, og få især skidt ud af mellemrummene mellem brædderne. En smal fugekost eller et fladt værktøj gør arbejdet. Spring aldrig dette trin over.
- 2 Fugt træet**
Skyl hele fladen med rent vand først. Gør du ikke det, suger det tørre træ rensmidlet ujævnt til sig, og du får skjolder.
- 3 Påfør rensmiddel**
Fordel det jævnt over 2-3 m² ad gangen. Et tykflydende produkt bliver bedre liggende på en vandret flade. Lad det virke i den tid, producenten angiver — typisk 10-20 minutter.
Lad det aldrig tørre ind.
- 4 Skrub — altid langs brædderne**
En stiv børste eller en gulvskrubbe med kraftige plastfibre. Skrub i træets længderetning, et par brædder ad gangen, hele længden ud.
- 5 Skyl grundigt**
Rigelige mængder rent vand.
Skyl, indtil vandet er klart, og der ikke længere dannes skum.
- 6 Lad det tørre**
24-48 timer i tørvejr, inden du eventuelt olierer. Olierer du for tidligt, låser du fugten inde i træet.

Til venstre er der skrubbet langs brættet. Til højre på tværs — og resultatet er den opflossede overflade, som herefter holder på mere skidt og fugt end før rengøringen.

■ Rigtigt: langs brættets længderetning, med fibrene ■ Aldrig: på tværs af brædderne ■ De opflossede fibre er skaden. Den er permanent og kan kun fjernes ved slibning

TVÆRSKRUBNING ER ET NO-GO

Træets celler ligger på langs. Skrubber børsten på tværs, følger den ikke fibre — den **river dem op**. Overfladen bliver flosset og ru, og en ru overflade holder på mere skidt, mere fugt og flere alger end den, du startede med.

Du vinder én rengøring og taber alle de næste. Skaden er permanent: den eneste vej tilbage er slibning.

Det er nøjagtig samme mekanisme som ved højtryksrensning, bare med et andet redskab. Der findes vejledninger, som anbefaler tværskrubning, fordi man kommer bedre ned i porerne. Det passer — og det er stadig en elendig handel.

Må man højtryksrense en træterrasse?

Nej. Trykket splitter de yderste træfibre, åbner porerne og efterlader en grålig, opslidt overflade, der suger fugt hurtigere end før. Den ser ren ud i to uger og er værre stillet resten af sin levetid.

Skal du absolut, så hold dig under 80 bar, langt fra træet og i konstant bevægelse. Men regn med efterbehandling.

Værktøj og midler

Brug: stiv børste eller gulvskrubbe med plastfibre, fugekost til mellemrummene, haveslange, rensmiddel til træterrasser, algefjerner hvis børste og vand ikke rækker.

Brug ikke: højtryksrensere, stålbørste og ståluld (metalfibre bliver siddende og ruste — sorte pletter i eg), klorin, og almindelig brun sæbe som fast rutine.

TRÆRENS ELLER SÆBE?

Her ligger en begrebsforvirring. **Trærens** er et rengøringsmiddel: det løser snavs og efterlader træet rent og råt.

Terrassesæbe og linoliesæbe er noget andet — de er overfattede og efterlader fedtsyrer i træet. Det er en overfladebehandling, der konkurrerer med olie.

Almindelig brun sæbe er den problematiske: basisk og ikke overfattet, så den renser uden at beskytte og efterlader en hinde, algerne lever videre af.

05 Skal du oliere?

Oliering er først og fremmest et æstetisk valg og bestemmer primært, hvordan terrassen ser ud. For levetiden betyder oliering mindre, end den ofte bliver solgt til. Lader du være med at oliere, bliver terrassen grå. Det betyder ikke i sig selv, at den holder kortere. På et velbygget, godt ventileret dæk, der fejes og skrubbet regelmæssigt, er forskellen ofte først og fremmest udseendet.

Regelmæssig oliering kan dog muligvis give selve terrassebrædderne et par ekstra års levetid — især på blødere træsorter som fyr, gran og lærk. Olie kan reducere vandoptaget i en periode, give færre og mindre svindrevner, og fungiciderne i de fleste terrasseolier hæmmer væksten af skimmel og alger. Husk dog, at overfladeoliering ikke beskytter konstruktionen under terrassebrædderne, hvor fugt ofte er den største udfordring.

Vil du beholde farven, så oliér **forår og forsommer**, aldrig i kulde og aldrig oven på snavs. Ét tyndt lag, og tør alt overskydende af — det er det vigtigste enkelttrin. Vil du have grå, så gør ingenting og fej.

Vælger du at oliere, så vælg en kvalitetsolie med fungicid, og tjek først, om terrassen overhovedet er klar: ren, tør og tørstig. Har terrassen tendens til sorte prikker og grå skimmel — typisk fyr, gran, lærk og eg — er det netop her, olien gør en reel forskel: fungiciderne hæmmer skimmelen i at komme igen. Rens først, oliér når dækket er tørt. Hele vejledningen, trin for trin, står på olieringssiden.

Uddybning: Oliering af træterrasse — hvornår, hvor tit og hvordan · Patinerings — sådan bliver træet gråt, og hvorfor det er i orden · Imprægnering — kan man slippe for at oliere?

06 Terrassens drift

Rengøring og oliering handler om de øverste millimeter. Det følgende handler om selve dækket, og det er mindst lige så vigtigt for, hvor længe det holder.

Kig under dækket

Det mest oversete punkt i al terrassepleje — og samtidig det, alt andet hviler på: **dækket skal kunne tørre.**

Over årene sker der tre ting, som ingen lægger mærke til, fordi de foregår ude af syne. Rummet under dækket fyldes med blade og jord, der bliver til muld. Afvandingen under dækket ændrer sig, når terrænet sætter sig eller bedene vokser op — og terrænets fald væk fra huset skal bevares, for det er dét, der holder soklen tør. Og luftindtaget lukkes af kantsten, nye bede eller opbevaring.

Kig ind under kanten en gang om året. **Kan du se lys og mærke luft, er det fint.** Er der stoppet til, så ryd op — det er den billigste vedligeholdelse, der findes. Og opbevar ikke ting under terrassen.

OG NEJ — TERRASSEN SKAL IKKE HAVE FALD

Vandet forsvinder gennem fugerne, ikke hen over brættet, og optørringen styres af sol, vind og luften under dækket. Fald på et bræddedæk gør ingen praktisk forskel — og på langs leder det vandet hen til bræddeenderne. Vi bygger uden, og vi begrunder det: **Skal en træterrasse have fald?**

Årligt eftersyn

Ti minutter, gerne sammen med forårsrengøringen.

EFTERSYN PÅ TI MINUTTER

- **Løse eller opstikkende skruer.** Efterspænd — brædder, der har sat sig, kan trække skruer op
- **Brædder, der har løftet sig** i en ende eller et hjørne
- **Bræddeender og skruehuller** — det er her nedbrydning begynder. Føles træet blødt, så sig til
- **Fuger, der har lukket sig til** med kompakt muld
- **Rust på skruehoveder** betyder forkert metal og bør undersøges

Første sæson er den vigtigste. Det er dér, træet sætter sig mest, og dér efterspænding oftest er nødvendig.

Vinter, sne og is

SALT ALDRIG ET TRÆDÆK

Vejsalt og andre tørsalte er **hygroskopiske** — de trækker fugt til sig og holder på den. På et trædæk betyder det længere våde perioder, hvilket er præcis det, alt andet her arbejder på at undgå. Salt fremmer desuden algevækst og tærer på beslag og skruer.

Skal du gruse, så brug sand eller grus — og fej det af igen om foråret.

Ryd sne med en plastskovl, ikke en metalskovl. Metal ridser overfladen og kan efterlade jernspor, som på garvesyrerigt træ giver mørke pletter. Skub sneen **på langs af brædderne**.

Der er ingen grund til at rydde et dæk helt frit. Et lag sne skader ikke træet — det er is og gentagen tøj-frost, der arbejder. Og **dæk aldrig terrassen af med presenning**. Den holder på fugten og giver skimmel og skjolder på få dage. Skal der endelig afdækkes, så åndbar fiberdug.

Fedt, grill og spild

Fedtpletter skal suges op, ikke skylles ud. Vand spreder fedtet og presser det længere ned i træet. Dæk pletten med kattegrus, maizena eller talkum, lad det trække natten over, børst af og gentag om nødvendigt. Først derefter renses med et affedtende middel.

Stil aldrig grillen direkte på brædderne, og tøm ikke aske ud på dækket. Aske er stærkt basisk og giver mørke skjolder på timer.

Beplantningen vokser

En hæk eller busk, der lukker for lys og luft, kan forvandle et sundt dæk til et algeplaget dæk på få sæsoner. Det sker langsomt nok til, at ingen opdager årsagen.

Klip tilbage, så der er luft omkring dækket — særligt på nord- og østsiden. Hold også bede og jord fra at vokse op mod dækkets kanter.

07 Når det går galt

Grillfedt på brædderne, sorte ringe efter en potte, mørke skjolder efter murerarbejde, en terrasse der er blevet glat. De fleste af de ting, der ser slemme ud, er kosmetiske og kan rettes — hvis man gør det rigtige og ikke det hurtige.

Symptom for symptom: Når det går galt — sådan gør du

08 Det, du aldrig skal gøre

- **Skrubbe på tværs af brædderne.** River fibre op. Altid langs
- **Højtryksrense.** Samme skade, andet redskab. Permanent
- **Bruge stålborste eller ståluld.** Metal i træet giver sorte pletter
- **Bruge jernvitriol mod mos i græsplænen tæt på terrassen.** Sprøjtetåge og fodspor giver sorte pletter
- **Stille grillen direkte på brædderne eller tømme aske ud**
- **Lade metalmøbler stå direkte på træet.** Læg noget under
- **Lægge tæpper eller presenninger på dækket i længere tid**
- **Salte**

HELE VEJLEDNINGEN SOM PDF

Den fulde plejevejledning — med alle trin, træsorter og figurer — får du med ved afleveringen og kan hente her: [Plejevejledning til træterrasse \(PDF\)](#)

Kilder

- **USDA Forest Service, Forest Products Laboratory — Finishes for Wood Decks (Knaebe, 2013).** Amerikansk forskningsnote om overfladebehandling af trædæk: med minimal vedligeholdelse holder et trædæk i årtier, men uden vedligehold kommer der flere revner, rejste fibre og skimmelvækst, og en behandling kan mindske det. Det er grunden til, at vi ikke siger, at olie *intet* betyder for levetiden. research.fs.usda.gov
- **USDA Forest Service — Wood Handbook: Wood as an Engineering Material (FPL-GTR-190, 2010), kapitlet om overfladebehandling.** Standardværket om, hvordan træ nedbrydes af UV og fugt, og hvad indtrængende olier og pigmenter gør ved det. research.fs.usda.gov
- **Træinformation — TRÆ 74, Træterrasser samt tagterrasser.** Den danske branchevejledning: træsorternes naturlige varighed, udvaskning og konstruktionens betydning. Det er dér, holdbarheden afgøres — ikke i dåsen.
- **Egen praksis.** 250+ terrasser siden 2014 — olierede, uolierede og dem, vi har rensset ned igen.

Ofte stillede spørgsmål

Hvor tit skal jeg vedligeholde min træterrasse?

Fej regelmæssigt. To grundige omgange om året — efter løvfald og tidligt forår. Alt andet er efter behov.

Hvordan fjerner jeg alger på terrassen?

Skrub med stiv børste og vand, gerne lige efter regn, hvor algerne er bløde. Rækker det ikke, så en iltbaseret, klorfri algefjerner. Skrub altid langs brædderne.

Må man højtryksrense en træterrasse?

Nej. Trykket river træets bløde fibre op og efterlader en ru overflade, der samler endnu mere skidt bagefter. Skaden kan ikke fortrydes.

Skal jeg dække terrassen til om vinteren?

Nej. Den skal kunne tørre. En presenning holder på fugten og giver skimmel på få dage. Fej den ren, og lad den være.

Min terrasse er blevet glat. Hvad gør jeg?

Alger. Rens den, og se derefter på placeringen — er der beplantning, der lukker for lys og luft, så klip tilbage. Glat er ikke ufarligt, så det skal væk.

Skal terrassen olieres?

Kun hvis du vil beholde farven. For levetiden betyder olie mindre end fejning og luft under dækket — måske et par ekstra år til selve dækket, mest på blødt træ. Se [siden om oliering](#).

Der er sorte prikker på terrassen — er det farligt?

Nej, ikke for træet. Sorte prikker og grå skjolder ses mest på blødt træ og på eg, hvis åbne porer holder på fugt og pollen. Skimmelsvamp på en terrasse er først og fremmest et kosmetisk problem. Den svækker normalt ikke træet. Men skimmelsvamp giver et hint om, at overfladen ofte er fugtig — og netop langvarig fugt er den vigtigste årsag til råd. Derfor kan du bruge fremkomsten af skimmelsvamp som et signal om, at terrassen måske bør rengøres, og samtidig

være opmærksom på, om konstruktionen tørrer ordentligt op. Skrub, lad solen tørre, og kig efter, om dækket kan tørre op. Se [sorte prikker og grå skimmel](#).

Hvornår skal jeg ringe til jer?

Hvis brædderne føles bløde eller giver efter, hvis der er begyndende nedbrydning omkring skruer eller ved bræddeender, eller hvis en misfarvning breder sig, og du er i tvivl om, hvad den er.

terrasse.nu

Spørgsmål til din terrasse? Send os gerne et par billeder — vi kigger på det og siger, hvad vi ville gøre.